

Hugg med vassa svärd kampsport på modet

Kazuhiro Komaki skivar upp tänkta motståndare i iaido

Av MATS ARESKOU

Innan svärdet stoppas tillbaka i sin skida slås blodet av i luften. Motståndaren ligger död på marken, halvt genomhuggen på reglementslikt sätt.

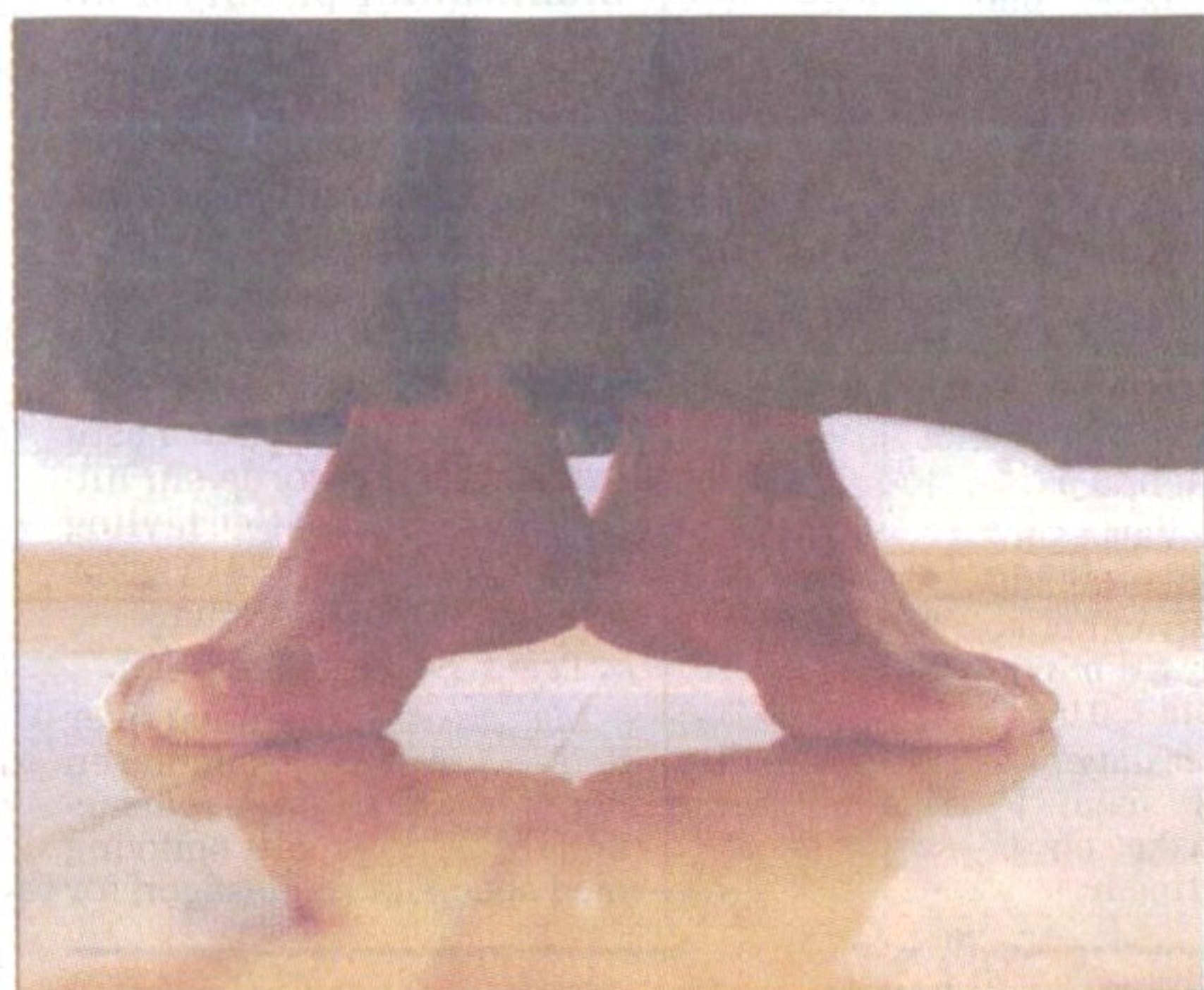
Den japanska kampsporten iaido härstammar från de medeltida livvaktarnas förmåga att snabbt oskadliggöra en angripare. Den moderna sportvarianten är närmast besläktad med kendo, men med den stora skillnaden att man använder ett svärd med en riktig och rakbladsvass klinga. Som väl är tävlas det inte man mot man, utan huggen utförs bara mot en tänkt motståndare.

Bäst i Europa

Kazuhiro Komaki, 46 år, är bäst i Europa på att skiva upp tänkta motståndare. Sedan 18 år är han bosatt i Sverige och det är till stor del hans förtjänst att det i dag finns cirka 400 utövare av kendo och iaido i landet. Tyvärr, för det svenska landslaget, har han valt att behålla sitt japanska medborgarskap. Annars hade Sverige haft ett ännu starkare iaidolandslag.

När Kazuhiro demonstrerar iaido viner svärdet blixtsnabbt. Med tanke på att svärdet är så vasst som det är ser det inte helt ofarligt ut, och det händer ibland att utövare av sporten skadar sig själva.

Kortfattat går sporten ut på att i en rörelse dra svärdet, hugga ihjäl några motståndare, skvätta av blodet och stoppa tillbaka svärdet i skidan. Det finns 54 olika rörelser, så

Viktiga steg. Förutom själva katan bedöms också utövarens hållning och klädsel. Foto: CARL-JOHAN ERIKSON

kallade kata, som utförs stående eller knästående. Före tävlingen får den tävlande reda på vilka fem kata som skall visas upp inför domarna. Man visar upp rörelserna tillsammans med sin medtävlare framför domarna, som sedan bestämmer vem av de två tävlande som går vidare och vem som blir utslagen.

Klädsel och hållning

Det viktigaste när man tävlar är koncentrationen, eftersom varje kata är bestämd på millimetern, berättar Kazuhiro.

Svårast är det att föreställa sig motståndaren framför sig. Katan måste ju kunna fungera om det hade varit verklighet.

le göra japaner extra bra i iaido eller någon annan japansk kampsport.

Alla kan bli lika bra oavsett var man kommer ifrån. Se bara hur det är i judo. Nu har många andra länder kommit ifatt och i vissa fall gått om Japan.

Precis som i andra japanska sporter finns det en klasingdelning efter kunskap och färdighet. Som bäst kan man uppnå tio dan, men i dag finns det ingen inom iaido som har den färdigheten. Kazuhiro har sju dan och är ensam om det i Europa.

Tio dan uppnår jag den dag jorden blir annorlunda, men jag kämpar för att nå nio, fortsätter Kazuhiro som då och då åker hem till Japan för att träffa sina läromästare och tränare. Det är framför allt detaljer och den mentala biten jag måste förbättra.

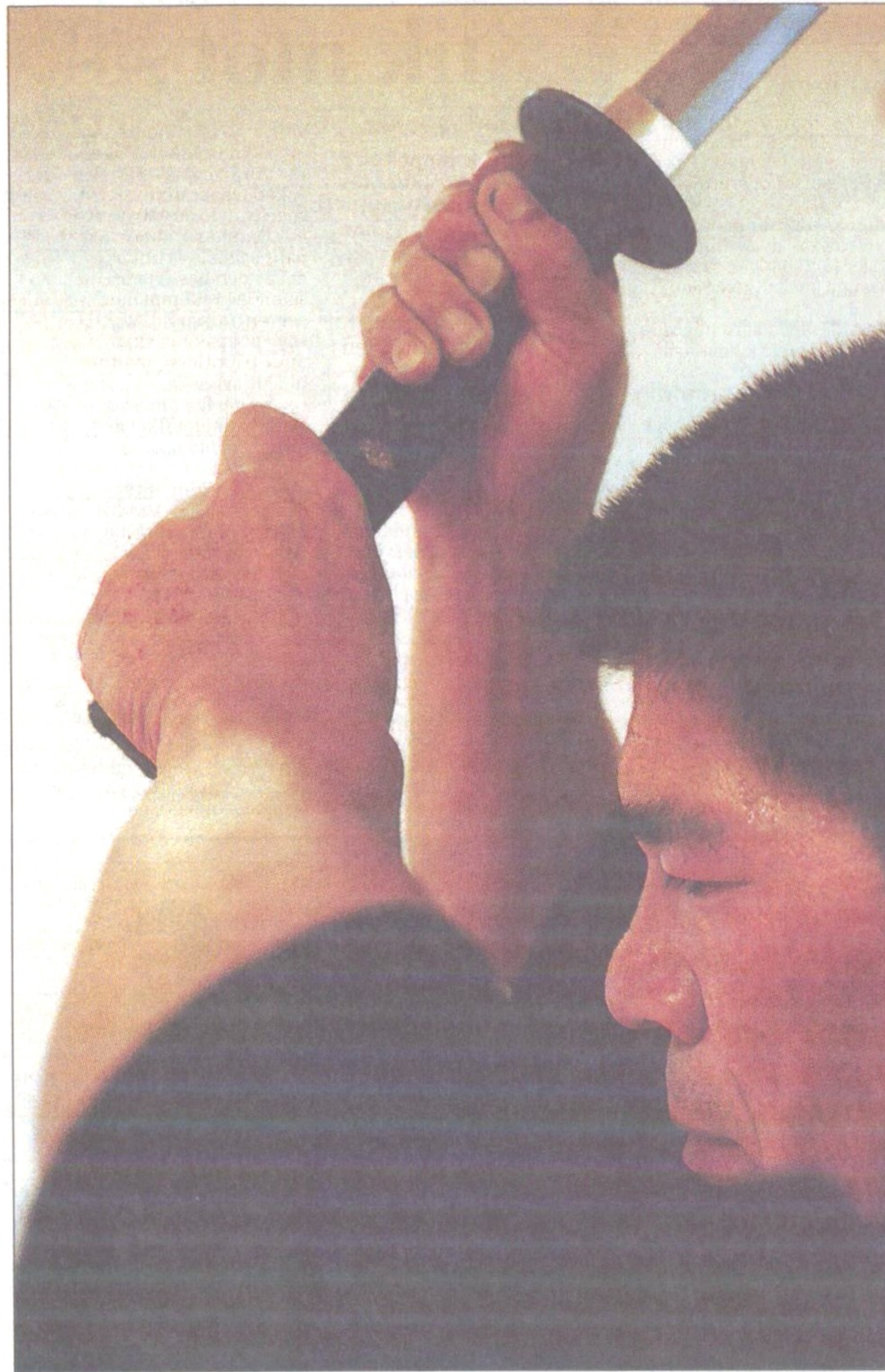
Utöver Japan förekommer iaido i stort sett bara i Europa och i USA.

Något VM finns det inte ännu, men förhoppningsvis är det dags i Kyoto i Japan 1997. I höst skall vi i alla fall ha vårt första officiella svenska mästerskap.

IEM, som gick förra veckan i Sittard, Holland, tog Sverige ett guld (Dan Malm) och två brons (Örs Gubas och Magnus Erkstam).

Jag hade räknat med att vi skulle ta ett guld, men inte att jag skulle ta det, säger Sveriges förbundskapten Dan Malm.

FOTNOT: Artikeln var införd i den tidiga upplagan av torsdagens DN.

Skarp samuraj. Japanen Kazuhiro Komaki är bäst i Europa i iaido. Foto: CARL-JOHAN ERIKSON

Östersund ger inte upp OS-hoppet

Från TT

ÖSTERSUND. Östersund ger sig inte. För tredje gången är Jämtlandsmetropolen med och kämpar om att få arrangera olympiska vinterspel.

Den definitiva anmälan från Östersund lämnades in på torsdagen och den 16 juni 1995 i Budapest avgörs frågan.

Då samlas ledamöterna i Internationella olympiska kommittén, IOK, för att besluta vilken stad som skall tilldelas de olympiska vinterspelen år 2002.

Jag ser framför mig hur Samaranch kliver upp på podiet, öppnar kuvertet, tar fram papperet och säger: "And the winner is...", och då svimmar jag!

Det är Östersunds kampanjledare Christer Persson som har den tvetydiga "visionen" av vad som väntar honom i avgörandets stund.

Många anser att Östersund-Åre ligger ovanligt bra till för spelen 2002. Frånsett att de praktiska förutsättningarna i Jämtlandsorterna är utmärkt för OS så är det en rad rent taktiska orsaker som, i varje fall som de insatta anser, talar för Östersund.

Efter årets vinter-OS i Lillehammer utspelas sommar-OS i Atlanta, USA, 1996. Därefter blir det vinter-OS i Nagano i Japan 1998 och sommar-OS år 2000 i Sydney i Australien. Om även vinter-OS år 2002 läggs utanför Europa blir det första gången som fyra spel i rad går utanför Europa.

Kikar IOK-ledamöterna framåt och tar med sommar-OS 2004 i beräkningen blir det än mer komplicerat.

Sydafrika 2004?

IOK och presidenten Juan Antonio Samaranch har satsat kraft och prestige på att få bort apartheid i Sydafrika. När förändringarna kommit i gång och den idrottsliga blockaden tagits bort öppnar sig möjligheten för IOK att manifesteras sin insats med ett OS där. Den möjligheten finns redan 2004 då Kapstaden i Sydafrika söker sommar-OS. Om IOK-ledamöterna är inställda på det och väljer en icke-europeisk arrangör för 2002 så blir det fem OS i rad utanför Europa.

Det finns tio intressenter till vinter-OS 2002. Men bara fyra kommer att vara kvar i omröstningen i Budapest. Under hösten skall IOK:s granskningskommitté titta på alla kandidater, plocka bort sex så att de fyra bästa blir kvar.

De flesta tycks vara överens om att de två huvudfavoriterna är Salt Lake City i USA och Östersund, som båda söker för tredje gången.

Förutom Salt Lake City finns en icke-europeisk kandidat i form av Quebec.

De övriga sju kandidaterna är europeiska: Jaca i Spanien var med förra gången men hämmas av att Spanien hade sommar-OS 1992 i Barcelona. Rycka Sotji var också med förra gången, men drog sig då tillbaka före slutomröstningen.

Övriga europeiska kandidater är Alma Ata i Kazakstan, Graz i Österrike, Poerad-Tatry i Slovakien, Sion i Schweiz samt Tavrisio i Italien. Alla dessa är med för första gången.

Fyra kategorier

Som jag ser det finns det fyra kategorier av IOK-ledamöter, säger Christer Persson. En kategori ser först och främst till vad som är bäst för idrotten och idrottarna. Den andra kategorin, som nog är störst, styrs av taktiska och politiska ställningstaganden. Den tredje kategorin styrs av personliga kontakter och personerna i den fjärde kategorin är egentligen helt ointresserade av var spelen hamnar. Därmed är de mest påverkbara av gåvor, men det behöver inte vara personliga gåvor. Det kan handla om löften om idrottsligt stöd till personens land.

Jag tror att grupp ett stöder Östersund-Åre och grupp två borde också vara på vår sida, säger Christer Persson. Men hur skall vi vinna grupp tre och fyra?

Efter de senaste årens kritik mot IOK-ledamöternas lyxrosor och överdåd i samband med kampanjer och omröstningar har IOK beslutat om ett mer återhållsamt tillvägagångssätt. IOK-ledamöterna får inte besöka städer na förrän i vår då fyra återstår och då skall det göras i form av gruppresor med cirka 30 ledamöter varje gång. Presentationsmaterialet skall vara enkelt och bara bestå av fakta. De slutliga presentationerna i Budapest skall vara strikta.

TENNIS

Wilander håller än

Från TT

INDIANAPOLIS. Mats Wilander tog sin största seger på drygt tre år på ATP-touren i tennis natten mot torsdagen svensk tid.

I turneringen i Indianapolis besegrade han amerikanen Todd Martin, rankad nia i världen, med 6-4, 1-6, 6-3.

För Wilander, som inledde sin senaste comeback i april förra året, var det här en efterlängtat seger. Han behövde ett kvitto på att han fortfarande kan mäta sig med de bästa spelarna. Och att segern kom mot just Australian Open-finalisten Todd Martin gjorde inte saken sämre.

Länge och hårdsvandande Martin tillhör nämligen inte Wilanders favoritmotståndare. Amerikanen har besegrat svensken vid två tillfällen tidigare i år, i semifinal i Pinehurst och i kvartsfinal i Atlanta. Det är fö Wilanders två bästa turneringar i år före Indianapolis.

Det är bra för självförtroendet att besegra de bästa. Jag är nöjd med mitt spel och känner att jag har hittat ett vinnande spel som passar mig, sade Wilander, som i tredje omgången möter ännu en amerikan, Jonathan Stark.

"Ett maratonlopp"

Ännu en seger skulle göra gott för det stärkta Wilanderpsyket inför US Open om en dryg vecka.

Inför årets sista Grand Slam-turnering har dock Mats Wilander måttliga ambitioner.

En Grad Slam-turnering är ett maratonlopp, att besegra Todd Martin i andra omgången i Indianapolis är som ett mile-lopp. Det är stor skillnad och jag har ingen aning om jag kan vinna en Grand Slam igen, sade Wilander, som efter framgången i Indianapolis är avancera ytterligare från sin 138:e plats på världsrankingen.

Edberg vidare

Fler svenska spelare har framgång i Indianapolis. Särskilt Stefan Edberg som Thomas Enqvist är klara för tredje omgången. Edberg besegrade nyzeeländaren Brett Steyn med 6-2, 3-6, 6-2 och får möta holländaren Richard Krajicek i sin nästa match. Thomas Enqvist hade en mycket enkel uppgift när han förpassade colombianen Mauricio Hadad ur turneringen med siffrorna 6-2, 6-0.

NHL i sikte. Djurgårdens norske landslagsman Espen Knutsen tänker inte spela i Globen hur länge som helst. Spel i NHL är målet för den 22-årige poängmaskinen. Foto: MARTIN CELJE

Vägen till NHL går via DIF

Espen ska bli Norges nästa hockeyproffs

Av STELLANKVÄRRE

Norge må ha sin Koss, sin Dählie, sin Bredesen, sin Hattestad, Moen, Hoen och allt vad de heter.

Men ishockey? När får Norge ett proffs med lyskraft i NHL?

Jag hoppas på chansen snart, säger Espen Knutsen. Och i så fall tackar jag Sverige. Om jag inte fått chansen nu att lämna norsk klubbishockey, då hade det varit för sent. Jag tror jag kommer att utvecklas mycket hos Djurgårdens IF. Elitserien har den bästa ishockeyn näst efter NHL.

Han har kommit in bra i sin nya svenska klubb. Inte minst samspelt med Fredrik Lindqvist fungerar bra. Det visade helgens turnering i Norrtälje, säsongens första kraftmätning mot starka konkurrenter.

Draftad för Hartford

Espen, eller Schampo som han kallas efter pappa frisör-

mästaren som kallas Tvålen, är den norske spelare i dag som ligger närmast ett NHL-kontrakt. Han är draftad för Hartford.

De norska NHL-traditionerna inskränker sig till Björn Skaare som fick göra något enstaka inlägg hos Detroit. I elitserien har norska spelare haft svårt att etablera sig.

Björklöven har haft Erik Kristiansen och Åge Ellingsen, AIK Petter Salsten, Frölunda Trond Magnusson, Färjestad har fat några spelare, men ingen norrman har gjort någon riktig succé.

Så det är dags nu för Espen att visa vad norsk ishockey kan. OS blev ingen höjdpunkt för norsk hockey, VM var bättre och vi minns Espens kvitteringsmål, 3-3, mot Tre Kronor. Det var hans andra mål för kvällen mot de svenska olympiamästarna.

Men det var inte då som intresset väcktes för norrman. Intresset fanns tidigare och han granskades in-

tensivt av Frölunda, Brynäs och Djurgården. Den kampen vann Djurgården.

Och på det viset får jag Globen som hemmaplan både i elitserien och i VM, säger han. Det är perfekt nu när Norge finns med i A-gruppen. Det blir lätt att komma loss för landskamper, när Norge och Sverige har samlingar samtidigt, spelar samma turneringar.

Poängmaskin

Espen har alla chanser att bli publikfavorit och han sätter ingen press på sig bara för att han kommer in i laget efter mycket populäre Mariusz Czerkawski.

Det är en riktig lirare Djurgården har fått. Men också en poängmaskin. Han hade ett snitt på 60-70 poäng hemma i Välerengen.

Men det är stor skillnad mot elitserien. I Norge kunde du vara öjmn, du höll platen i laget ändå. Det går inte alls i Djurgården, med den konkurrens som finns. Allt

går så mycket snabbare i svensk ishockey, du får inte samma tid på dig att tänka vad du skall göra med pucken.

DIF-tränarna är säkra på att de i Espen gjort ett kap.

Absolut, säger Stefan Lundh. Vi har sett honom ganska mycket när han spelat i Norge. Han står en särklass där, med sin fina teknik och förmåga att göra lagkamraterna bra. I det fallet påminner han mycket om Micke Johansson.

Vi får se ett aggressivare Djurgården i vinter, aggressivare på pucken. Ett Djurgården som ligger på hårt mycket tack vare starka central-spelare i femmorna. Inte bara Espen, utan givetvis också "Putte" Erickson, Peter Nilsson och "Challe" Berglund.

Smarta, spelskickliga och tuffa spelare. Som Djurgården genom åren varit litet bortskämda med, tex Mats Sundin, Håkan Södergren och som sagt Micke Johansson.

Med lånet från Fiorentina, från VM hemskickade lands-

FOTBOLL

Tyska lagen satsar på nytt system

Av BERNDT ROSQVIST

Det blir "revolution" när den tyska fotbollsligan tjuvstartar på fredagskvällen.

Med lärdom av fotbolls-VM i USA har flera klubbtag övergivit den tyska modellen med libero och markeringspel. För flera klubbtag är det nu zonspel som gäller.

Vi har spelat fyra träningsmatcher med rak backlinje. Visst tar det tid innan allt är innött. Men jag klagar inte. Det är närmast en fördel för mig, säger Patrik "Björred" Andersson, vars klubbtag Borussia Mönchengladbach inleder ligaspelet borta på fredagskvällen mot Schalke 04.

Världsmästarna Brasilien, tvåan Italien och VM-trean Sverige hade en gemensam nämnare under fotbolls-VM i USA.

Alla tre lagen uppträdde med zonspel och fyra spelare i backlinjen.

Det är därför möjligt att tränarna tänkt om sedan Tyskland överraskande förlorat kvartsfinalen i VM mot Bulgarien. Till och med Bayern München med nye italienske tränaren Giovanni Trapattoni har spelat fyra träningsmatcher med rak backlinje och zonspel.

Trapattoni var knappast känd för att välja det spelsystemet under sina år i Juventus och Inter. Han föredrog hela tiden libero och markeringspel i försvarsuppträdandet.

Regerande mästrarna Bayern München är annars laget att slå även den här säsongen. Med nyförvärv som franske skyttekung Jean-Pierre Papin, värvad från Milan, schweiziske landslagsspelaren Alain Sutter (han med det långa håret) och blivande landslagsmålvakten Oliver Kahn från Karlsruhe har Bayern pressen på sig.

Speciellt som storklubben överraskande förlorade mot en amatörklubb i cupens första omgång.

Jag tror det blir väldigt jämnt. Det finns minst åtta klubbtag som har chansen att hänga med i tåtriden, anser Patrik Andersson.

Med lånet från Fiorentina, från VM hemskickade lands-

lagsspelaren Stefan Effenberg på mittfältet, menar Patrik att "Gladbach" blir bättre den här säsongen.

Bara vi slipper skador. Martin (Dahlin) har fortfarande kännning av sin skada i vaden och blir troligtvis borta i ytterligare två veckor. Även spelskicklige Karl-Heinz Pfaffen missar premiären mot Schalke.

Landslagsbacken Roger Ljung tar sats i sitt fjärde land och sista (?) som välbetald fotbollsproffs. Efter Young Boys (Schweiz), Admira Wacker (Österrike) och den korta sejouren i Galatasaray (Turkiet) är det nu dags för Tyskland och Duisburg, som på lördagen bortaspelar mot nyuppliftade Bayern Uerdingen.

Men vi spelar tyskt, säger Roger. Vår tränare Ervald Liinen överger inte den tyska modellen även om vi snuddar vid fyra man i backlinjen.

Den som snuddar är Roger själv. Meningen är att han ska hålla spelbredden till vänster, men i en defensiv roll.

Problemet för oss är att den nigerianske landslagsspelaren Amunike inte visat sig ännu.

Amunike riskerar avstängning om han inte spelar för Duisburg. Detta sedan han skrivit på två proffskontrakt, Duisburg och Sporting Lissabon, men där Uefa bestämt att han tillhör Duisburg.

Vi får se vad som händer. Meningen var att Amunike skulle haft en offensiv uppgift framför mig på vänsterkanten, avslöjar Roger.

Fjärde svensk i den tyska ligan är Johnny Ekström. Men sällan har en rubrikerna över "Johnny Bråtton" varit så små som inför denna debut i Dynamo Dresden.

Trots strålade spel i IFK Göteborg, speciellt i det europeiska cupspelet, har Johnny inte lyckats utomlands. Det finns inget som talar för succé den här gången heller. Dynamo Dresden räknas på förhand som ett tänkbart botenlag.

Samma sak gäller för svensk nummer fem, Mats Lilienberg i TSV 1860 München. Om Mats kommer till spel efter alla bekymmer i sin nya miljö är det nytt kontrakt som är målsättningen.